

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty
Statsvetenskapliga fakulteten

Laitos – Institution – Department
Institutionen för socialvetenskap

Tekijä – Författare – Author
Malena Lunabba

Työn nimi – Arbetets titel – Title
Vilka faktorer inverkar på en ensamboende äldre persons upplevda livskvalitet?

Oppiaine – Läroämne – Subject
Socialt arbete

Työn laji – Arbetets art – Level
Magisteravhandling

Aika – Datum – Month and year
Maj 2020

Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages
55 sidor (inklusive pärmbblad, abstrakt och
innehållsförteckning) + källförteckning och bilagor

Tiivistelmä – Referat– Abstract

För den här avhandlingen har äldre personer som fått fysioterapi av föreningen De Sjukas Väl i Huvudstadsregionen r.f. intervjuats. Föreningen är verksam i Helsingfors och har sedan 2011 erbjudit fysioterapi eller rådgivning i hemmet åt äldre som bor ensamma, eller vårdas av närstående i hemmet. De äldre personerna väljs ut av den svenska äldreomsorgen vid Social- och hälsovårdsverket i Helsingfors.

Åldrandet har en inverkan på individens funktionsförmåga på många olika plan. Det verkar finnas en grupp äldre som är i behov av fysioterapi, samtidigt som det inte finns någon statlig aktör som erbjuder det. Hemvården har begränsat med tid och har nödvändigtvis inte resurser att hjälpa till med annat än grundläggande vårdbehov.

Finland är ett välfärdssamhälle, där välmående kan påstås vara en grundläggande värdering. Studier tyder på att livskvaliteten sjunker för finländare som fyllt 80 år. Därför har det i den här avhandlingen givits en röst åt ensamboende äldre personer med nedsatt funktionsförmåga. I intervjuerna har de äldre fått berätta vad de anser sig behöva för att må bra, eller för att känna att de har en god livskvalitet.

Livskvalitet kan definieras på många olika sätt. Världshälso-organisationen WHO brukar benämna fyra olika dimensioner av livskvalitet; fysisk, social, psykisk och miljö. Mer övergripande beskriver WHO från en subjektiv synvinkel att livskvalitet är individens syn på sitt eget liv, i den kultur- och värdekontext som hen lever i, i förhållande till de egna värderingarna, målen och förväntningarna som individen själv tillskriver betydelse.

Syftet med den här avhandlingen var att öka kunskap kring faktorer som är av betydelse då det gäller ensamboende äldre personers livskvalitet. Målet var även att öka förståelse kring hur informanterna upplevde den typen av stöd som föreningen bistått med och vad de själva ansåg att de var i behov av.

Materialet bestod av fem stycken djupgående intervjuer. Som informanter fungerade ensamboende äldre personer med olika svårigheter i vardagen. Svårigheterna var delvis en följd av den nedsatta funktionsförmågan, vilket var orsaken till att de hade fått fysioterapi från föreningen. Intervjuerna analyserades med kvalitativ innehållsanalys.

Det som informanterna uttryckte som viktigt för deras livskvalitet och välmående var; fungerande relationer och kontakter till andra människor, möjlighet till att vara aktiv på olika sätt och en känsla av trygghet i vardagen. Alltså ganska långt det man kan tänka sig vem som helst behöva för att må bra. Konkreta faktorer som informanterna ansåg ha en inverkan på deras livskvalitet var; livsstil och händelser under livsloppet, personliga styrkor och resurser i vardagen samt samhällets stödformer.

Slutsatsen var att individuell fysioterapi i hemmet som stödform var mycket uppskattad av informanterna, eftersom det hjälpte dem vara aktiva, få en bättre funktionsförmåga och lära sig förvalta de egna resurserna. Fysioterapin hade även fungerat som ett psykosocialt stöd. Sammanfattningsvis ansåg sig informanterna gynnas av mer personligt stöd på olika plan i vardagen.

Avainsanat – Nyckelord – Keywords

Äldre, livslopp, rehabilitering, funktionsförmåga, livskvalitet, välfärd, välmående, socialgerontologi, socialt arbete